

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор «Фінансово-правового коледжу»
(Тамара Губанова)
« 26 » серпня 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТАТИСТИКА ДЛЯ ЕКОНОМІСТІВ»**

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

**07 Управління та адміністрування
072 Фінанси, банківська справа та страхування
фаховий молодший бакалавр
«Фінанси, банківська справа та страхування»
обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	п'ятий
Кількість кредитів ECTS	чотири
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Іваненко О.І.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

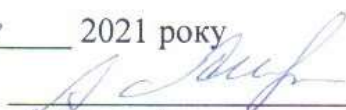
Розробники:**Іваненко Олена Іванівна,**

кандидат економічних наук, доцент, викладач кафедри загальноекономічних дисциплін

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо кількісної оцінки соціально-економічних явищ і процесів. Навчальна задача курсу полягає у вивченні основних методів і методик збору, оброблення та аналізу статистичної інформації.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Передумовою вивчення є засвоєння загальноосвітніх дисциплін, таких як «Алгебра», «Геометрія», «Вища математика» та «Фізика». Дисципліна вимагає розуміння основних математичних категорій.

3. Анотація навчальної дисципліни. «Статистика для економістів» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців у галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, освітньо-кваліфікаційного рівня Молодший спеціаліст. Дана дисципліна є нормативною навчальною дисципліною. Дисципліна „Статистика для економістів” є математично-орієнтованою, яка містить необхідну теоретичну та методологічну базу для розуміння засобів, методів та моделей, які використовуються при проведенні економіко-статистичних досліджень та при вивченні закономірностей в масових випадкових явищах.

4. Завдання вивчення дисципліни: ознайомлення з особливостями методології статистики; оволодіння основними поняттями статистики; вивчення прийомів зведення та групування статистичних даних; оволодіння методиками розрахунку абсолютних, відносних та середніх величини; побудова рядів розподілу, визначення показники варіації та форми розподілу; знання організаційних засад та методичного забезпечення вибіркового спостереження; вивчення особливостей проведення статистичної перевірки гіпотез; аналіз рядів динаміки, здійснення прогнозування явищ і процесів; вивчення методичного забезпечення розроблення індексних систем та прийомів аналізу індексів; оволодіння статистичними методами вимірювання зв'язку.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> основи організаційного та методичного забезпечення здійснення статистичного спостереження;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати</i> методики збору, накопичення, обробки та аналізу статистичної інформації;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна</i>	10%

		<i>робота студента</i>	<i>контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
1.3.	<i>Знати методи узагальнення статистичних даних;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	15%
1.4.	<i>Знати методи аналізу результатів статистичного спостереження в статистиці та динаміці;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.1.	<i>Вміти володіти основними прийомами розрахунку статистичних показників; оформлювати результати аналізу у вигляді таблиць і графіків;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.2	<i>Вільно володіти методами аналізу варіації, рядів розподілу, рядів динаміки, вибіркоким методом;</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.3.	<i>Застосовувати методи вивчення взаємозв'язків для варіаційних та атрибутивних ознак;</i>	<i>Семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна</i>	15%

		<i>студента</i>	<i>контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
2.4	<i>Застосовувати методи аналізу статистичної інформації для розв'язання типових практичних задач з поданням результатів необхідному вигляді (числа, формули, графіка тощо);</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>
2.5	<i>Розробляти елементарні прогностичні моделі; скласти відповідне аналітичне супроводження результатів розрахунків.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожну (всього: від 1 до 30 балів);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. **письмовий залік** (в V семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

	ЗМ1	ЗМ 2	іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається у чотирьох семестрах. За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимальної можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

7. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

	Тема	Кількість годин, у тому числі		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота студентів
Змістовний модуль 1.				
	Тема 1. Предмет, метод і основні поняття статистики	4	4	7
	Тема 2. Зведення та групування статистичних даних	4	4	7
	Тема 3. Абсолютні, відносні та середні величини	4	4	7
	Тема 4. Аналіз рядів розподілу	2	2	7
	Модульна контрольна робота			
Змістовний модуль 2.				
	Тема 5. Вибіркове спостереження	4	4	7
	Тема 6. Ряди динаміки	4	4	7
	Тема 7. Індeksi	4	4	7
	Тема 8. Статистичні методи вимірювання зв'язку	4	4	7
	Модульна контрольна робота			
Всього :		30	30	56

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **56 год.**

8. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Бабін С. В. Правова статистика : курс лекцій / Уклад: к.ю.н., доц. Бабанін С.В., к.ю.н., доц. Телійчук В.Г.; к.ю.н. Ткаченко А.В.; д.ю.н., доц. Шаблистий В.В.; за заг. ред. д.ю.н., доц. В.В. Шаблистого. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 156 с.

2. Горошанська О.О. Статистика: Практикум. / Харк. держ. університет харчування та торгівлі. – Харків, 2017.– 133 с.

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.

4. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с.

5. Ковтун Н.В. Теорія статистики: підручник / Н.В. Ковтун. — К. : Знання, 2012. — 399 с.

6. Костюк В. О. Прикладна статистика: навч. посібник / В. О. Костюк; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 191 с.

7. Кущенко О. І. Статистика туризму: навч.-метод. посіб. / О.І. Кущенко – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. - 79 с.

8. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Гальків Л. І., Прокопович-Павлюк І. В. Статистика підприємств : навчальний посібник / За ред. С. О. Матковського. – 3-тє вид., стереотипне – К., Алерта, 2017. – 560 с.

9. Назарова О.Ю., Чуприна О.А. Статистика фінансів: Навч.-метод. посібник. – Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2015. – 123 с.

10. Польова Т. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фінансова статистика» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та адміністрування» усіх форм навчання / Т. В. Польова. – Х. : ХТЕІ КНТЕУ, 2018.

11. Рарок О.В. Статистика. Конспект лекцій : навчальний посібник / Укл. Рарок О. В. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин І. Я., 2017. – 202 с.

Додаткова література:

1. Сайт Держкомстату України: План дій Україна-ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Назва з титул. екрана.
2. Сайт Держкомстату України: Державна програма переходу на міжнародну систему обліку і статистики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Назва з титул. екрана.
3. Сайт Держкомстату України: Стратегія розвитку державної статистики на період до 2012 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Назва з титул. екрана.
4. Сайт лига бізнесинформ : Закон України «Про державну статистику» від 13.07.2000 р. № 1922–ІІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liga.net>. – Назва з титул. екрана.
5. Методологічні положення зі статистики / Держ. ком. статистики України. – К.: ЗАТ "Август", 2002. – Вип. І / Редкол.: О.Г. Осауленко (голова) та ін. – 502 с.